

Ці ёсць у Ондулина мінусы і ці варта верыць дрэнным водгуках

Змест

- Ондулин: што гэта за матэрыял і чаму вакол яго столькі размоў
- Ондулин дэфармуецца
- Ондулин правісае
- Карнізныя частка Ондулина руйнуецца
- Ондулин выліньвае
- Ондулин рассыхаецца і працякае (іхто-то проста зэканоміў на цвіках)
- Ондулин гарыць, як папера
- Ондулин лёгка пашкодзваецца градам
- Ондулин працякае там, дзе знаходзяцца цвікі
- Ондулин «плыве» на спякоце
- Ондулин на марозе становіцца далікатным
- Вынік

У інтэрнэце часта сустракаюцца абмеркаванні розных дахавых матэрыялаў, і Ондулин нярэдка аказваецца ў цэнтры крытыкі. Некаторыя лічаць, што ён хутка губляе прывабны выгляд ці не так даўгавечны, як хацелася б. Аднак такія думкі часта асноўаны на няпоўнай і памылковай інфармацыі. На самай справе, Ондулин — гэта правяраны на практыцы вялікай колькасцю людзей матэрыял, які доўга служыць і выдатна спраўляецца з рознымі нагрузкамі.

У гэтым артыкуле мы разбяромся, за што крытыкуюць Чарапіцў Ондулин, Ондулин Смарт і Ондувиллу і пакажам, што гэтыя абвінавачванні беспадстаўныя. І калі вы думалі, што Ондулин — горшае рашэнне, то мы ўпэўненыя, што, дачытаўшы артыкул да канца, вы зменіце сваё меркаванне.

Ондулин: што гэта за матэрыял і чаму вакол яго столькі размоў

Пачалося ўсё ў Францыі, у пасляваенныя гады, калі патрабаваўся надзейны і лёгкі дахавы матэрыял для аднаўлення краіны. Так з'явіўся незвычайны дахавы матэрыял з хвалістай формай. Назвалі яго тады па-французску проста — Ondulé, што ў перакладзе значыць «хвалісты». У 1950 годзе зарабіў першы завод, і з тых часоў пачалася гісторыя Ондулина.

Ондулин вырабляецца па тэхналогіі, у якой прадумана ўсё да дробязяў. Гэта хвалісты афарбаваны ліст, выраблены з цэлюлозных валокнаў і прасякнуты бітумам. Такі склад забяспечвае яго лёгкасць, высокую трываласць і надзейную абарону ад дажджу і снегу. Ондулин не іржавее, не гніе, не шуміць пад дажджом і захоўвае знешні выгляд на працягу многіх гадоў.

Нядзіўна, што Ондулин стаў такім папулярным: прыгожы, просты ў мантажы і практычны. Яго сталі выкарыстоўваць па ўсім свеце — сёння **яго можна ўбачыць больш чым у 100 краінах**. Здавалася б, гісторыя поспеху, але... далей пачалося цікавае.

Калі матэрыял стаў вядомым, на рынку з'явіліся яго копіі. Танняя аналагі, якія накшталт як падобныя вонкава, але па сваіх уласцівасцях моцна саступаюць. І вось тут здарылася блытаніна: **любаяй волністы ліст, калі толькі гэта не шыфер, сталі называць «ондуліном»**, нават калі да гэтага Ондуліну ён меў вельмі аддаленае дачыненне.

Галоўная праблема гэтых аналагаў — пагоня за вонкавым падабенствам з арыгіналам, спрощаная тэхналогія вытворчасці і нізкі ўзровень кантролю якасці. А значыць — ніякай упэўненасці ў даўгавечнасці і, як правіла,

адсутнасць выразных гарантый з боку вытворцы.

Як следства, гэтыя дахавыя лісты хутка выгаралі на сонцы, трэскаліся, працякалі, коробіліся ад спякоты і холаду. Людзі бачылі такія дахі — часцей за ўсё на дачах, старых адрынах або гаспадарчых пабудовах — і думалі: "Вось ён, ондулин, нічога добрага". Хоць на самай справе — гэта была звычайная коньевая падробка.

Многія менавіта па такім дахах да гэтага часу судзяць аб Ондуліне. А бо з арыгінальным матэрыялам такія аналагі нават побач не стаялі. Таму што сапраўдны Ондулин — гэта іншы ўзровень: гарантыя да 20 гадоў на Чарапіцу Ондулин і Ондувиллу, і 15 гадоў на Ондулин Смарт, правераныя тэхналогіі, прадуманыя дэталі. Яго лёгка пазнаць — хоць бы па фірмовай маркіроўцы.

Цяпер, на шчасце, такія падробкі практычна зніклі з рынку. Іх амаль не знайсці ў продажы. Але на старых дахах яны засталіся — і менавіта яны да гэтага ўводзяць у зман людзей, якія спрабуюць разабрацца, ці з'яўляецца Ондулин добрым матэрыялам або няма.

У наступных раздзелах мы раскажам, якія дэфекты часцей за ўсё сустракаюцца на такіх «псевдоондулиновых» дахах — і чаму пры выбары даху варта арыентавацца не на міфы і чуткі, а на дакладную правераную інфармацыю.

Пачнем з самых распаўсюджаных «недастатков Ондулина». Нпра для пачатку паглядзіце, як выглядаюць хаты з сапраўдным Ондулином на даху праз 15-20 гадоў. Іх дах па-ранейшаму ў выдатным стане. Чаму? Таму што выкарыстоўваўся арыгінальны матэрыял, мантаж быў выкананы строга па інструкцыі, і за дахам правільна і своєчасова заляцаліся.

На фота вышэй дах, пакрытая Ондулином, праз 13 гадоў. Як бачыце, яна ўсё гэтак жа ў выдатным стане.

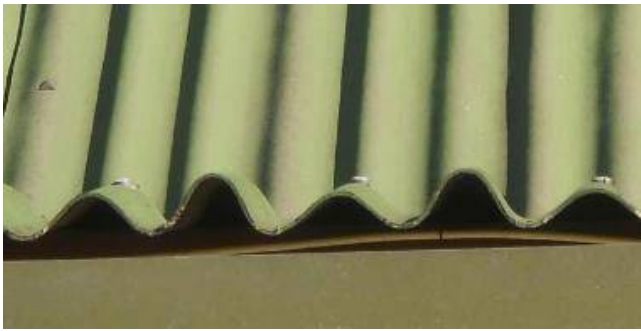

На гэтай фатаграфіі вы можаце ўбачыць Ондулин Смарт на даху аднапавярховага дома. Мантаж быў выкананы 15 гадоў таму. Дах да гэтага часу выглядае акуратна і надзейна абараняе дом.

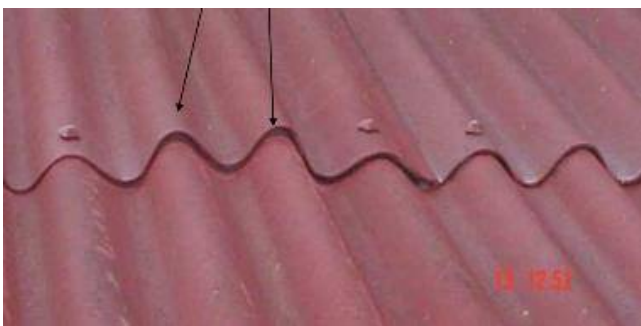
Ондулин дэфармуецца

Калі хто-то пытаецца ў неспрактыкаванага будаўніка, чым дрэнны Ондулин для даху, нярэдка ў адказ можна пачуць, што гэты матэрыял дэфармуецца. Часта такія сцвярджэнні падмацоўваюцца фатаграфіямі з інтэрнэту, на якіх бачныя

скрыўленыя лісты.

Аднак варта звярнуць увагу на адну важную дэталю: на гэтых фотааздымках лісты Ондулина зафіксаваныя не ў кожную хвалю, як гэта патрабуецца па інструкцыі. Заўсёды можна прывесці простую аналогію: калі колы на машыне прымацаваць на тры ніта з шасці, яна ў прынцыпе таксама паедзе, але далёка і доўга? Цвікі з'яўляюцца каркасам для ліста і ад іх колькасці залежыць, як ондулін будзе паводзіць сябе на даху з цягам часу.

У рэальнасці, калі выконваць усе рэкамендацыі вытворцы па мантажы, ніякай дэфармацыі не будзе. Ондулін — гэта досыць трывалы і ўстойлівы матэрыял, які, пры правільна мантажы служыць доўга і не губляе сваёй формы. Праблемы з дэфармацыяй лістоў, як правіла, з'яўляюцца следствам іх няправільнай ўстаноўкі, а не недахопаў самога матэрыялу.

Ондулін правісае

Гэта адно з самых прыватных заўваг. Аднак варта разумець, што гэтая праблема, як і ў многіх іншых выпадках, не мае дачынення да якасці самога матэрыялу. Прычына крыецца ў няправільным мантажы лачання. Калі крок паміж элементамі лачання занадта вялікі, то лісты з часам пачнуць правісаць, як гэта відаць на фатаграфіі ніжэй.

Каб пазбегнуць такіх сітуацый, важна выконваць патрабаванні па мантажы. Правільны крок лачання гарантуе, што лісты Ондулина будуць надзейна зафіксаваныя і не будуць правісаць.

Карнізная частка Ондулина руйнуецца

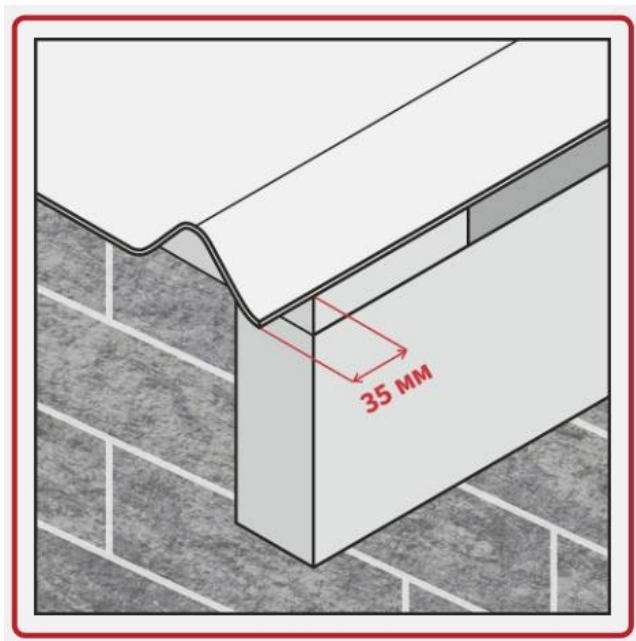
Яшчэ одян часта згадваемы «недахоп Ондулина» — гэта разбурэнне карнізнай часткі лістоў. Некаторыя лічаць гэта слабым месцам матэрыялу, але на самой справе гаворка ідзе аб парушэнні тэхналогіі мантажу.

Подобныя пашкодванні здараюцца з-за занадта вялікага навісі лістоў на карнізе. На фотаздымках з інтэрнэту можна ўбачыць, як краю лістоў літаральна крышацца пад уласнай нагрузкай. Але калі прыгледзецца, становіцца відавочна, што навісь відавочна перавышае дапушчальныя памеры.

На гэтай фатаграфіі навісь ліста складае каля 40 см, гэта значыць у 10 разоў больш, чым неабходна! Вядома, такія непрымацаваны навісь не вытрымаў ціску лёду і снегу і разбурыўся.

Згодна з інструкцыі па мантажы, навісь ліста на карнізе **не павінен перавышаць 35 мм**. Гэта неабходна для таго, каб лісты не адчувалі залішняй нагрузкай ад снегу, лёду і ветру. Пры выкананні гэтага ўмовы ніякага разбурэння карнізнай часткі не адбываецца — лісты захоўваюць форму і цэласнасць на працягу многіх гадоў эксплуатацыі.

На наступнай фатаграфіі прыклад даху з правільным навіссю лістоў. Будаўнікі ў дакладнасці вынікалі інструкцыі.

Ондулин выліньвае

Да мінусаў Ондулина таксама памылкова адносяць яго выцвітанне з часам. Але давайце разбярэмся. Матэрыялаў, якія на 100% захоўваюць свой першапачатковы адценне гадамі, практычна не існуе. Дах — частка дома, якая кожны дзень прымае на сябе ўдар сонца, ветру, дажджу і снегу. Ультрафіялет, асабліва ў гарачыя летнія месяцы, здольны паўплываць нават на самыя ўстойлівыя пігменты.

Так, Ондулин з гадамі можа трохі мяняцца ў тоне — гэта абсалютна натуральна. Але калі вам хто-то паказвае фота «жудасна выцветшэго Ондулина», хутчэй за ўсё, гаворка ідзе зусім не аб ім. На такіх фотаздымках часта танныя аналагі, якія вонкава падобныя на Ондулин, але па факце не маюць добрай абароны ад ультрафіялету.

Ондулин рассыхаецца і працякае (іхто-то проста эканоміў на цвіках)

Сярод довадаў праціўнікаў Ондулина нярэдка гучыць і такі: «Ён з часам рассыхаецца, трэскаецца і пачынае працякаць». Падобныя заявы сапраўды сустракаюцца, але, калі капнуць ледзь глыбей, становіцца ясна — як звычайна справа не ў матэрыяле, а ў парушэнні тэхналогіі мантажу.

Калі лісты дэфармаваліся, а потым пачалі рэпацца і прапускаць ваду, амаль заўсёды высвятляецца адна простая прычына: мацаванне лістоў выканана з парушэннямі. Напрыклад, замест 20 цвікоў на ліст, як паказана ў інструкцыі, нядобра сумленны будаўнікі выкарыстоўвалі 12, 10 ці нават 6 цвікоў — маўляў, «і так сыдзе». А потым гаспадар дома дзівіцца, чаму ўжо праз некалькі гадоў дах патрабуе капітальнага рамонту.

Ондулин — матэрыял з гарантыяй на воданепранікальнасць не менш за 15 гадоў, і гэта не проста словы. Але ёсць адна ўмова: мантаж павінен быць строга па інструкцыі. Калі выконваць усе правілы, дах праслужыць дзесяцігоддзямі і не даставіць ніякіх клопатаў.

Ондулин гарыць, як папера

Сустрэаецца меркаванне, што раз у складзе гэтага дахавага матэрыялу ёсць цэлюлоза, значыць, дах ўспыхне нават ад найменшай іскры. У рэальнасці ўсё не так драматычна.

Так, пры жаданні Ондулин можна падпаліць — як і любы будаўнічы матэрыял, не які адносіцца да катэгорыі негаручых. Але важна разумець: каб ён сапраўды загарэўся, трэба пастарацца — накіраваць адкрытае полымя і трымаць яго досыць доўга. Выпадковы феерверк, іскра ад вогнішча на ўчастку або назатушаная цыгарэта не змогуць выклікаць ўзгаранне даху з Ондулина, так як тэмпература ўзгарання у гэтага матэрыялу такая ж, як у сухой драўніны — 230-250 °С. Хутчэй ўспыхне драўняная габлюшка або драўняная пыл ад доўгага нагрэву, чым самі лісты.

Таму сцвярдженне, што «Ондулин гарыць, як папера» — гэта хутчэй міф, заснаваны на павярхоўным разуменні складу, чым рэальная праблема.

Ондулин лёгка пашкоджаецца градам

Часам можна пачуць, што Ондулин нібыта лёгка прабіваецца градам. Гэты страх зразумелы — ніхто не хоча, каб дах пацярпела пасля першай жа непагадзі. Але тут важна зрабіць адно ўдакладненне.

Калі гаворка ідзе пра сапраўды моцным градзе, які ў літаральным сэнсе б'е шкла машын, ламае галінкі дрэў, пашкоджае цяпліцы і нават можа быць небяспечны для людзей — гэта, вядома, пад такі ўдар трапляе любая дах, не толькі Ондулин. Гэта ўжо не проста дрэннае надвор'е, а стыхійнае бедства, і супраць яго не застрахованы ні адзін матэрыял.

Крыніца: kuban.kp.ru. На фота дом, пашкоджаны буйным градам у Мастоўскім раёне Кубані.

Крыніца: kubnews.ru. Дах з шыферу разбурана моцным градам.

Крыніца: gazeta.ru. У Смаленскай вобласці град зрашэціў аўтамабілі. Некаторыя градзіны дасягалі памеру курынага яйкі.

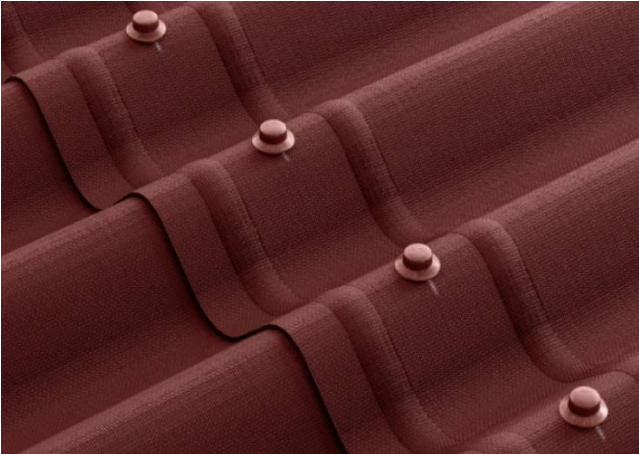
Крыніца: kasheloff.ru. Так выглядае аўтамабіль пасля буйнога граду: расколіны на лабавым шкле і моцныя ўвагнутасці на капоце.

Але калі мы гаворым пра б звычайным горадзе, які час ад часу здараецца ў большасці рэгіёнаў, то Ондулин выдатна яго вытрымлівае. Дзякуючы сваёй эластычнасці і шчыльнай структуры (лісты прасуюцца пад высокім ціскам і прамакаюцца бітумам), ён добра паглынае ўдары і не трэскаецца, як некаторыя іншыя матэрыялы.

Так што баяцца граду варта не з-за Ондулина, а з-за самай сілы стыхіі. У нармальных умовах надвор'я гэты дахавы матэрыял паказвае сябе вельмі годна.

Напрыклад, гэта наглядна паказана ў гэтым відэа:

Ондулин працякае там, дзе знаходзяцца цвікі

Адзін з папулярных аргументаў праціўнікаў Ондуліна — «адталая вада трапляе пад капялюшыкі цвікоў і працякае ўнутр». Гучыць лагічна, але толькі на першы погляд. На справе гэтая праблема надуманая і звязана хутчэй з няведаннем, як уладкованы мантаж.

Па-першае, цвікі ў Ондуліне забіваюцца ў верхнюю частку хвалі, а не ў ніз, дзе магла б запасіцца адталая або дажджавая вада. Гэта прынцыпова адрознівае яго, напрыклад, ад металічнай даху, дзе саморезы ўкручваюцца ў ніжнюю частку профілю — і вось там сапраўды існуе рызыка працёкаў.

Па-другое, Ондулін цалкам прасякнуты бітумам. Калі вы забіваеце цвік, ён літаральна «вплавляецца» ў матэрыял — і гэты самы бітум ахінае яго, ствараючы дадатковы бар'ер для вільгаці. Фактычна, месца мацавання само па сабе становіцца герметычным.

Так што пры правільным мантажы — а менавіта, калі цвікі забіваюцца ў верх хвалі і да канца — ніякая адталая вада ў кропку мацавання не патрапіць. Усё прадумана загадзя, каб дах надзейна служыла шмат гадоў і не працякала.

Ондулін «плывет» на спякоце

П. раўда ці, што Ондулін размягчаецца на сонцаўе і «цячэ» ў спякоту. Сапраўды, Ондулін змяшчае бітум, а бітум — пластычны матэрыял. Але давайце разбярэмся, ці так усё дрэнна на самай справе.

Калі лісты выкладзены і замацаваны дакладна па інструкцыі, з патрэбным колькасцю цвікоў (абавязкова глядзіце інструкцыю на нашым сайце на старонцы з апісаннем прадукцыі), то ніякага «плаўлення» або дэфармацыі на спякоце не адбываецца. Ліст трывала зафіксаваны і проста не мае фізічнай магчымасці куды-то «сплысці».

Праблемы пачынаюцца там, дзе вырашылі эканоміць на цвіках: замацавалі ліст не па ўсіх кропках, пакінулі хвалі свабоднымі — і вось тады пад пякучым сонцам Ондулін можа сапраўды трохі аповесці. Але гэта не віна матэрыялу, а памылка пры мантажы.

Ондулін на марозе становіцца далікатным

Яшчэ адно распаўсюджанае меркаванне — Ондулін становіцца далікатным на марозе і лёгка ламаецца. Важна ўдакладніць: так, пры нізкіх тэмпературах матэрыял становіцца далікатным, і гэта сапраўды трэба ўлічваць пры мантажы. Таму ўкладваць Ондулін рэкамендуецца пры тэмпературы вышэй за 0 °С.

Але трэба разумець: у звычайных умовах эксплуатацыі Ондулін не ламаецца і не трэскаецца на марозе сам па сабе. Ён можа зламацца толькі ў тым выпадку, калі вы пачнеце мэтанакіравана прыкладаць намаганне — спрабаваць сагнуць яго або стукнуць.

Прафесійныя страхары, якія валодаюць дастатковым вопытам, могуць мантаваць Ондулін нават пры тэмпературы да -20 °С. Але гэта хутчэй выключэнне, чым правіла — у такія маразы працаваць на даху не толькі складана, але і небяспечна. Таму мантаж лепш адкласці да цёплага надвор'я.

Вынік

Крыніца: fin-era.ru

Крытыкі заўсёды знойдуць нагоду для негатыву. Да тых момантах, што мы ўжо разгледзелі, часта дадаюць і іншыя нібыта «недахопы»: маўляў, з Ондулина дрэнна сыходзіць снег, на ім расце мох і лішайнік, яго могуць проклевываць птушкі, а яшчэ — гэта нібыта шкодна для экалогіі матэрыял. Але калі разабрацца, то падстаў для турботы на самай справе няма.

Снег сапраўды можа затрымлівацца на шурпатай паверхні Ондулина — але ў гэтым ёсць і плюс: ён не сыходзіць лавінай, як з металу, а значыць, не ўяўляе небяспекі для людзей.

Лішайнікі? Так, яны могуць з'явіцца на любым натуральным матэрыяле пры адсутнасці сыходу. Дастаткова час ад часу чысціць дах, і гэтай праблемы не будзе.

Проклевывание птушкамі? Гэта міф. Ондулин — шчыльны, прасякнуты бітумам матэрыял, і ні адна птушка не ў стане. павредзіць яго дзюбай.

А што наконт экалогіі? Ондулин не ўтрымлівае азбесту і іншых шкодных кампанентаў, цалкам бяспечны для навакольнага асяроддзя.

У канчатковым выніку многае залежыць ад правільнага мантажу і выканання інструкцый. Калі ўсё зроблена пісьменна — дах з Ондулина праслужыць доўгія гады без працёкаў і рамонтаў. І, мабыць, менавіта практычнасць і даўгавечнасць робяць Ондулин выбарам велізарнага колькасць людзей па ўсім міру.